

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
Кафедра туристичного бізнесу та країнознавства

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

В. о. декана факультету
міжнародних економічних
відносин та туристичного
бізнесу
Тетяна МІРОШНИЧЕНКО

«30» серпня 2023р.

Робоча програма навчальної дисципліни

Креативне мислення
(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти другий (магістерський)
галузь знань 24 «Сфера обслуговування»
спеціальність 242 «Туризм»
освітня програма "Туризм"
вид дисципліни за вибором
(обов'язкова/ за вибором)

факультет міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

2023/2024 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження Вченою радою факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

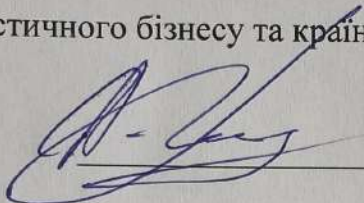
«29» серпня 2023 року, протокол № 1

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: Панасенко Г. С., кандидат політичних наук, доцентка, доцентка кафедри туристичного бізнесу та країнознавства

Програму схвалено на засіданні кафедри туристичного бізнесу та країнознавства

Протокол від «28» серпня 2023 року, № 1

Завідувач кафедри туристичного бізнесу та країнознавства

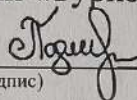

Анатолій ПАРФІНЕНКО

(підпис)

Програму погоджено з гаранткою освітньо-професійної програми «Туризм»

Гарантка освітньо-професійної програми «Туризм»

Поліна ПОДЛЕПІНА

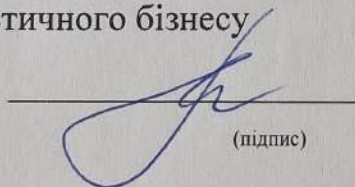
(підпис)

(прізвище та ініціали)

Програму погоджено науково-методичною комісією факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Протокол від «29» серпня 2023 року, № 1

Голова науково-методичної комісії факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Лариса ГРИГОРОВА-БЕРЕНДА

(підпис)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Креативне мислення» складена відповідно до освітньо-професійної програми:

«Туризм»,

підготовки магістра

за спеціальністю 242 «Туризм

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Креативне мислення» є оволодіння системою знань, що дозволяє студентам «відкривати» їхній розум і перемагати в боротьбі з професійними викликами, використовуючи силу креативного мислення; розвивати власну креативність, здібність розв'язувати проблеми творчо; формувати власні можливості досягати успіху в світі, що постійно та непередбачувано змінюється.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни є:

- формування наступних загальних компетентностей:

ЗК2. Здатність вести професійну діяльність у міжнародному та вітчизняному середовищі.

ЗК 6. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

- формування наступних фахових компетентностей:

СК8. Здатність до використання різноманітних комунікативних технологій для організації ефективного спілкування на професійному, науковому та соціальному рівнях на засадах толерантності, діалогу і співробітництва.

СК 9. Здатність до нестандартного, оригінального типу мислення

- формування наступних м'яких навичок (soft skills):

1. міжособистісних навичок;
2. лідерства;
3. гнучкості;
4. цілісності;
5. професіоналізму;
6. робочої етики тощо.

1.3. Кількість кредитів – 4

1.4. Загальна кількість годин – 120

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
За вибором	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
2-й	2-й
Семестр	
1-й	1-й
Лекції	

20 год.	8 год.
Практичні, семінарські заняття	
10 год.	-
Лабораторні заняття	
-	-
Самостійна робота	
90 год.	112 год.
Індивідуальні завдання	
-	-

1.6. Заплановані результати навчання

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні досягти наступних результатів:

РН 1. Спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки, критичне осмислення проблем у сфері туризму та рекреації і на межі галузей знань.

РН 5. Здійснювати комплексний аналіз і оцінювання функціонування туристичного ринку різних ієрархічних рівнів, прогнозувати тенденції його розвитку.

РН 6. Аналізувати та оцінювати діяльність суб'єктів туристичного ринку, планувати результати їх стратегічного розвитку.

РН 7. Організовувати співпрацю зі стейкхолдерами, формувати механізми взаємодії суб'єктів туристичного ринку з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.

РН 8. Управляти процесами в суб'єктах індустрії туризму та рекреації на різних ієрархічних рівнях, які є складними, непередбачуваними і потребують нових стратегічних підходів.

РН 11. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами усно і письмово для обговорення професійних проблем, презентації результатів досліджень та проєктів у сфері туризму і рекреації.

РН 12. Аналізувати, формулювати і реалізовувати національну та регіональну туристичну політику, вдосконалювати механізми управління туристичними дестинаціями на національному, регіональному та локальному рівнях.

РН 13. Здатність розробляти основні напрямки політики управління людськими ресурсами, застосовувати сучасні методи оцінки та технології стимулювання персоналу, пов'язувати стратегії управління людським капіталом з бізнес-стратегіями підприємства.

РН 14. Розуміння протокольних аспектів проведення ділових та дипломатичних заходів, крос-культурних особливостей ділових та підприємницьких стосунків, знання технологій організації прес-служби та роботи із засобами масової інформації у бізнес структурах.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Тема 1. Види мислення: системне мислення, критичне мислення, дизайн-мислення, креативне мислення. Природа креативності. Сутність креативного мислення

Визначення понять "мислення" та "креативність". Важливість мислення в сучасному світі. Визначення системного мислення та його основні характеристики. Приклади використання системного мислення для вирішення складних завдань. Поняття критичного мислення та його роль у високотехнологічному суспільстві.

Розвиток аналітичних навичок через критичне мислення. Принципи дизайн-мислення та їх вплив на інновації та зручність використання. Поняття креативного мислення та його важливість для розв'язання нетривіальних завдань. Зв'язок креативності з індивідуальністю та пошуком нових підходів. Огляд основних теорій, які пояснюють природу креативності

(наприклад, теорія потоку, теорія структурної динаміки тощо). Взаємозв'язок між теоретичними підходами та реальною практикою.

Сутність креативного мислення. Генерація нових ідей: вивчення методів та технік для стимулювання творчого потенціалу; різні підходи до генерації. Адаптація та інтеграція: пояснення процесу перетворення креативних ідей у практичні рішення; важливість здатності адаптувати та інтегрувати ідеї у реальних умовах.

Креативне мислення як ключова компетенція сучасної особистості.

Тема 2. Психологія мислення. Експериментування: від мислення до мовної роботи. Поширені помилки мислення. Формування креативної особистості

Когнітивні процеси: (сприйняття, увага, пам'ять, мовлення). Взаємозв'язок між цими процесами та їх вплив на формування наших думок. Експериментальні методи в психології мислення. Взаємозв'язок між експериментуванням та креативним мисленням. Аналіз прикладів психологічних експериментів, що виявляють роль креативності в різних сферах життя.

Вивчення процесу перетворення думок у мовлення. Роль мовлення у розвитку та організації думок, а також в розв'язанні креативних завдань.

Поширені помилки мислення: аналіз основних концептуальних помилок, які впливають на наше розуміння інформації; підтвердження достовірності та його вплив на наше мислення. Раціональний підхід в обробці інформації.

Формування креативної особистості. Виховання креативності. Роль освіти та середовища в формуванні креативних особистостей. Стимулювання творчості. Аналіз підходів до стимулювання творчості через інновації та зміну думок.

Тема 3. Креативність та творчість. Інноваційна теорія креативності. Управління креативністю.

Розуміння креативності та творчості та їх важливості у сучасному суспільстві.

Роль креативності у різних сферах життя та діяльності. Аналіз внутрішніх та зовнішніх чинників, які сприяють або гальмують розвиток креативності. Взаємозв'язок між особистісними рисами, середовищем та здатністю до креативного мислення.

Інноваційна теорія креативності: Теорія "потому" М. Чіксентмігай. Огляд концепції потоку та її вплив на креативність та творчість. Розкриття стану потоку та його роль у досягненні максимальної продуктивності. Теорія "кількості ідей" Р. Гулда. Вивчення підходу, що ставить акцент на генерацію великої кількості ідей. Роль кількості у виборі найкращих рішень та сприянні креативності.

Управління креативністю: роль організаційної культури та робочого середовища у стимулюванні креативності; принципи створення сприятливого оточення для розвитку креативних здібностей. Техніки стимулювання креативності.

Кроки та етапи інноваційного процесу в організаціях. Взаємозв'язок між ідеями, дослідженням, розробкою та впровадженням інновацій. Стратегії управління інноваціями.

Тема 4. Характеристика креативного процесу. Форми виявлення, способи розвитку і використання творчого потенціалу

Визначення поняття "креативний процес" та його важливість у сучасному світі

Етапи креативного процесу: підготовка, інкубація, інсайт, відновлення, оцінка. Роль кожного етапу у формуванні креативної ідеї. Аспекти креативної діяльності: фактори, які впливають на активізацію креативності (миттєва ситуація, середовище, завдання тощо); аналіз індивідуальних особливостей, що можуть збільшити чи обмежити креативний потенціал.

Форми виявлення творчого потенціалу. Виразові форми. Різні способи вираження творчого потенціалу (образотворче мистецтво, музика, література). Вплив виразових форм на виявлення ідей та їх розвиток. Практичні застосування: Аналіз творчого підходу у вирішенні повсякденних завдань та професійних викликів.

Способи розвитку та використання творчого потенціалу. Стимулювання креативних здібностей: огляд підходів до розвитку креативності (тренування мислення, розв'язання нетривіальних завдань, сприяння різнобічності досвіду); важливість систематичного вдосконалення для виявлення потенціалу.

Роль колективної роботи та обміну ідеями у розвитку креативності. Аналіз ролі лідера у сприянні розвитку та використанню творчого потенціалу команди.

Тема 5. Креативне управління. Керівник як лідер креативного бізнес-мислення. Креативність як основа управління організацією

Визначення понять "креативне управління", "креативність в управлінні" та їх важливість для успішної діяльності організації.

Роль лідера в креативному управлінні. Важливість ролі керівника як лідера для стимулювання та направлення креативного процесу. Огляд особливостей креативного мислення лідера.

Лідерські якості та компетенції. Ключові лідерські якості, які сприяють розвитку креативного потенціалу колективу. Компетенції, що допомагають створювати інноваційне середовище.

Креативність як основа управління організацією. Створення креативної культури: сприятливе середовище у розвитку креативних здібностей працівників.

Креативність та інновації.

Стратегії креативного управління.

Впровадження креативного управління: етапи впровадження креативного управління в організації.

Тема 6. Особливості менеджера креативного типу. Методи пошуку креативних бізнес-ідей

Особливості особистості менеджера креативного типу (гнучкість мислення, відкритість до нового, висока мотивація до здійснення змін тощо). Вплив психологічних факторів на створення і впровадження креативних ідей.

Роль лідерських якостей у менеджера креативного типу.

Аналіз прикладів успішних лідерів, які ефективно керують креативними процесами в організаціях.

Методи пошуку креативних бізнес-ідей. Дизайн-мислення огляд принципів та етапів дизайн-мислення для генерації ідей.

Брейнштормінг як спосіб залучення колективного творчого потенціалу. Основні правила та прийоми для проведення ефективних сесій брейнштормінгу.

Метод сценарійного мислення для передбачення різних можливих ситуацій та виявлення можливих бізнес-шляхів. Приклади використання сценарійного мислення для розробки стратегій розвитку.

Метод "6 капелюхів": техніка яка допомагає дивитися на проблему з різних креативних кутів. Розгляд кожного капелюха та його впливу на процес генерації бізнес-ідей.

Розвиток та впровадження креативних бізнес-ідей: оцінка ідей; роль об'єктивності в оцінці потенціалу ідей; аналіз важливості взаємодії з командою та координації для успішного реалізації ідей.

Тема 7. Креативні підходи до розв'язання проблем

Зобов'язання «мислити інакше». Перетворення ідеї на дію. Контрольний список напрямків розв'язання проблеми.

Тема 8. Лінійні та інтуїтивні ігри для розвитку креативності особистості

Визначення понять "лінійні ігри" та "інтуїтивні ігри" для розвитку креативності. Значення розвитку креативності через ігрові підходи та їх важливість для особистісного зростання.

Лінійні ігри для розвитку креативності. Пазли та логічні головоломки: вплив розв'язування пазлів та головоломок на розвиток аналітичних та креативних навичок, різні типи пазлів та їх сприяння розвитку різних аспектів креативності.

Творче малювання: впливу малювання на розвиток виразного та експериментального мислення, різні методи малювання (каліграфія, автоматичне малювання тощо).

Інтуїтивні ігри для розвитку креативності. Рольові ігри та драматичне мистецтво: вплив гри на розвиток імпровізації та творчості; техніки та методи, що допомагають розкрити інтуїтивний потенціал.

Асоціативні ігри. Роль асоціативного мислення у створенні нових ідей. Ігри, спрямовані на стимулювання асоціацій та розширення асоціативного простору.

Особливості використання лінійних та інтуїтивних ігор: адаптація до особистісних потреб; ігри для командної та індивідуальної роботи.

Впровадження ігор для розвитку креативності: в освітньому процесі; в професійному оточенні.

Тема 9. Інструментарій ідей. Креативне лідерство

Креативність за вимогою. Контрольний список ідей. Оцінка ідей. Інновації – основна навичка лідерства. Право на помилку та навчання. Гра – один з пріоритетів. Інновації з оптимізмом. Системи підтримки.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин						Кількість годин					
	усього	денна форма					заочна форма					
		л	сем	лаб.	інд.	с. р.	усьог о	л	сем	лаб.	інд.	с. р.
	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 1. Види мислення: системне мислення, критичне мислення, дизайн-мислення, креативне мислення. Природа креативності. Сутність креативного мислення.	12	2	2			9	26	2				12
Тема 2. Психологія мислення. Експериментування: від мислення до мовної роботи. Поширені помилки мислення. Формування креативної особистості	12	2				9						12
Тема 3. Креативність та творчість. Інноваційна теорія креативності. Управління креативністю.	12	2	2			9	26	2				12
Тема 4. Характеристика креативного процесу. Форми виявлення, способи розвитку і використання творчого потенціалу.	12	2				9						12
Тема 5. Креативне управління. Керівник як лідер креативного бізнес-мислення. Креативність як основа управління організацією.	12	2	2			9	26	2				12
Тема 6. Особливості менеджера креативного типу. Методи пошуку креативних бізнес-ідей.	12	2				9						12
Тема 7. Креативні підходи до розв'язання проблем	16	2	2			12	42	2				12
Тема 8. Лінійні та інтуїтивні ігри для розвитку креативності особистості.	17	4	2			12						12
Тема 9. Інструментарій ідей. Креативне лідерство	15	2				12						16
Усього годин	120	20	10			90	120	8				112

4. Теми семінарських занять

№№ з/п	Назва теми	К-сть годин
1.	Тема 1, 2. Види мислення: системне мислення, критичне мислення, дизайн-мислення, креативне мислення. Природа креативності. Сутність креативного мислення. Психологія мислення. Експериментування: від мислення до мовної роботи. Поширені помилки мислення. Формування креативної особистості	2
2.	Тема 3, 4. Креативність та творчість. Інноваційна теорія креативності. Управління креативністю. Характеристика креативного процесу. Форми виявлення, способи розвитку і використання творчого потенціалу.	2
3.	Тема 5, 6. Креативне управління. Керівник як лідер креативного бізнес-мислення. Креативність як основа управління організацією. Особливості менеджера креативного типу. Методи пошуку креативних бізнес-ідей.	2
4.	Тема 7. Креативні підходи до розв'язання проблем	2
5.	Тема 8, 9. Лінійні та інтуїтивні ігри для розвитку креативності особистості. Інструментарій ідей. Креативне лідерство	2
	Разом	10

Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість Годин (дфн/зфн)
1.	Тема 1. Види мислення: системне мислення, критичне мислення, дизайн-мислення, креативне мислення. Природа креативності. Сутність креативного мислення – Винахідництво як частина технічної творчості; – бар'єри винахідництва; – роль видів мислення та емоцій у різних видах творчості та діяльності; – підготувати інформаційні повідомлення, презентації та виступи з вказаних питань.	9/12
2.	Тема 2. Психологія мислення. Експериментування: від мислення до мовної роботи. Поширені помилки мислення. Формування креативної особистості – Вікові періоди творчих проявів; – специфіка творчої діяльності людей старшого віку; – підготувати інформаційні повідомлення, презентації та виступи з вказаних питань.	9/12
3.	Тема 3. Креативність та творчість. Інноваційна теорія креативності. Управління креативністю. – Поняття креативності. Класифікація визначень креативності (Л. Т. Репуччі): гештальтистські, інноваційні, естетичні, психоаналітичні, проблемні; – схема опису креативності (Р. Муні, А. Штейн): креативний процес, креативний продукт, креативна особистість і креативне середовище; – аналіз наявних знань про креативність у психологічній науці (Ф. Баррон, Д. Харрінгтон). «Первинна» і «вторинна» креативність в самоактуалізаційній теорії А.Маслоу. Концепція Дж.Гілфорда;	9/12

	<ul style="list-style-type: none"> – структура креативності; – підготувати інформаційні повідомлення, презентації та виступи з вказаних питань. 	
4.	<p><i>Тема 4. Характеристика креативного процесу. Форми виявлення, способи розвитку і використання творчого потенціалу</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Наведіть приклад методів розвитку творчого спілкування та творчих рис характеру; – наведіть приклад методів активізації та використання індивідуального творчого потенціалу самоусвідомлення та самоорганізації особистості; – наведіть приклад методів самопізнання власних особистісних якостей за допомогою самоспостереження; – наведіть приклад методів активізації та реалізації творчого досвіду. – наведіть приклад методів активізації інтелектуальних процесів; <ul style="list-style-type: none"> – наведіть приклад творчих тренінгів на уроках і в домашніх умовах; – підготувати інформаційні повідомлення, презентації та виступи з вказаних питань. 	9/12
5.	<p><i>Тема 5. Креативне управління. Керівник як лідер креативного бізнес-мислення.</i></p> <p><i>Креативність як основа управління організацією</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Методи розвитку творчого спілкування та творчих рис характеру; – методи активізації та використання індивідуального творчого потенціалу, самоусвідомлення та самоорганізації особистості; – методи самопізнання власних особистісних якостей за допомогою самоспостереження; – методи активізації та реалізації творчого досвіду; – методи активізації інтелектуальних процесів; <ul style="list-style-type: none"> – творчі тренінги на роботі та в домашніх умовах; – підготувати інформаційні повідомлення, презентації та виступи з вказаних питань. 	9/12
6.	<p><i>Тема 6. Особливості менеджера креативного типу. Методи пошуку креативних бізнес-ідей</i></p> <p>Осмислення ризиків і нешаблонні стратегіями;</p> <ul style="list-style-type: none"> - конструювання реальності; - вивчення матеріалу з використанням елементів творчості; - техніки креативності; - експериментування: від мислення до мовної роботи; - вдосконалення теоретичних знань і практичних навичок; - від кризи до креативного переосмислення; - вдосконалення теоретичних знань і практичних навичок; - поглиблення вивчення матеріалу; - розуміння і креативне мислення: стабілізатори і де стабілізатори; - підготувати інформаційні повідомлення, презентації та виступи з вказаних питань.. 	9/12
7.	<p><i>Тема 7. Креативні підходи до розв'язання проблем</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Осмислення ризиків і нешаблонні стратегіями; – конструювання реальності; – вивчення матеріалу з використанням елементів творчості; <ul style="list-style-type: none"> – техніки креативності: розробка власної моделі розв'язання проблеми; – підготувати інформаційні повідомлення, презентації та виступи з вказаних питань. 	12/12

8	Тема 8. Лінійні та інтуїтивні ігри для розвитку креативності особистості – розв’язання ситуативних завдань (за вибором студентів); – рольові ігри (власні пропозиції здобувачів вищої освіти).	12/12
9	Тема 9. Інструментарій ідей. Креативне лідерство – Мозкова атака (брейнстормінг); – кейс-метод (розповідь про подію, що сталася в житті людини); – апеляція до висловлювань відомих людей (за вибором здобувачів); – робота в малих групах (за власними ідеями).	12/16
Разом		90/112

6. Індивідуальні завдання

Не передбачені навчальним планом.

7. Методи навчання

Під час вивчення дисципліни «Креативне мислення» застосовуються наступні методи навчання:

1. Організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:
  - словесні: бесіда, лекція;
  - наочні: ілюстрація, демонстрація;
  - практичні: завдання, навчальні задачі, реферати, доповіді тощо.
2. Стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності:
  - формування інтересу до навчання: пізнавальні кейси, навчальні «екскурсії», методи емоційного/ «оціночного» стимулювання тощо;
  - формування почуття обов’язку і відповідальності: методи навчальних заохочень, досягнень, навчальних вимог;
  - організації і здійснення навчальних дій і операцій: перцептивні, словесні, наочні, аудіовізуальні, практичні;
  - логічні: індуктивні, аналогії;
  - гностичні: проблемно-пошуковий, репродуктивний (інструктаж, ілюстрація, пояснення, практичне тренування);
  - самоврядування навчальними діями: самостійна робота.
3. Контролю (самоконтролю, взаємоконтролю), корекції (самокорекції, взаємокорекції) за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності: творчі, проблемно-пошукові.
4. Бінарні, інтегровані (універсальні):
  - навчальна робота під керівництвом викладача (семінарські заняття): кейси, самостійні письмові роботи, ситуативні задачі тощо;
  - самостійна робота здобувачів поза контролем викладача - самостійна робота вдома/на семінарських заняттях, котра сприяє виробленню навичок самостійної пізнавальної діяльності.

Приклади методів навчання:

- Мозкова атака (брейнстормінг);
- Дискусія;
- Діалог;
- Кейс-метод;
- Апеляція до висловлювань відомих людей;

- Висловлювання аргументів «за» і «проти»;
- Апеляція до позитивних і негативних емоцій студентів;
- Наведення доказів;
- Аналіз, синтез, порівняння, аналогія, узагальнення, передбачення, міркування;
- Рольові ігри;
- Робота в малих групах.

8. Методи контролю

Засвоєння тем розділів (поточний контроль) здійснюється на семінарських заняттях відповідно до контрольних цілей. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки студентів до виконання конкретної роботи.

Поточний контроль і оцінювання результатів навчання передбачає виставлення оцінок за всіма формами проведення занять:

- контроль та оцінювання активності роботи студента під час лекційних і семінарських занять;
- контроль та оцінювання якості підготовки та розробки проектних завдань;
- контроль засвоєння теоретичного та практичного матеріалу;
- контроль та оцінювання вмінь вирішувати ситуаційні та евристичні задачі;
- контроль та оцінювання вмінь проводити дослідження та презентувати їх.

Семестровий підсумковий контроль проводиться відповідно до навчального плану у вигляді семестрового заліку в терміни, встановлені графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеному даною програмою дисципліни.

Застосовуються такі методи контролю підготовки студентів:

- усні відповіді на семінарських заняттях;
- письмового експрес-контролю;
- колоквіум;
- тестові завдання;
- виконання творчих завдань;
- розв’язування ситуаційних задач;
- виконанням індивідуальної роботи (реферати, доповіді, інформаційні повідомлення, аналітичні огляди, підготовка мультимедійних презентацій, портфоліо здобувача вищої освіти, ведення щоденника тощо).

Оцінка успішності студента є рейтинговою і виставляється за багатобальною шкалою з урахуванням оцінок засвоєння окремих розділів.

Упродовж семестру проводиться поточний контроль.

Критерії оцінювання поточного контролю:

- усні відповіді на семінарських заняттях – до 4 б.
- експрес-контроль – до 2 б.
- виконання творчих завдань / розв’язування ситуаційних задач / виконання індивідуальної роботи – до 4 б.

Підсумковий семестровий контроль здійснюється під час проведення заліку. Загальна кількість балів за успішне виконання залікових завдань – 40. Час виконання – до 80 хвилин

Вміст залікового білета й оцінювання відповідей на іспиті:

Теоретичне питання 1– 10 балів

Теоретичне питання 2– 10 балів

Тестові питання – 20 балів (10 питань по 2 б. за кожну правильну відповідь)

Критерії оцінювання підсумкового контролю:

1-2 питання білету:

10 балів – здобувач вищої освіти в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, грамотно, вільно та аргументовано його викладає, наводить визначення основних понять, глибоко та всебічно розкриває зміст поставленого питання, правильно інтерпретує основні

принципи і положення, демонструє розуміння понять і процесів дотичних до критичного мислення, виявляє знання основної і додаткової літератури з дисципліни;

7-9 балів – здобувач вищої освіти в достатньому обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно та грамотно його викладає, але подекуди недостатньо аргументовано, лише розкриває зміст поставленого питання, використовує лише обов'язкову літературу, демонструє тільки загальне розуміння суті дисципліни, значення креативного мислення, в тому числі, в галузі туризму;

4-6 бали – здобувач вищої освіти загалом володіє навчальним матеріалом, але не демонструє цілісності засвоєних знань, відповідь має неузгоджений характер, присутні невідповідності у відповіді щодо основного понятійно-категоріального апарату дисципліни, а також граматичні помилки; відсутнє розуміння специфіки критичного мислення туристичній діяльності;

1-3 бали – здобувач вищої освіти володіє матеріалом фрагментарно та поверхнево, недостатньо розкриває зміст поставлених питань, демонструє непослідовне трактування етапів становлення та розвитку поняття «критичне мислення», не володіє термінологією, не знає видатних персоналій, демонструє низьку грамотність.

УВАГА! У разі використання заборонених джерел на екзамені студент, на вимогу викладача, залишає аудиторію та одержує загальну нульову оцінку (0).

У кінці семестру сумуються всі отримані студентом бали. Вказані вище види і форми засвоєння навчального курсу дають можливість набрати 60 балів та 40 балів за залікову роботу. Отже, максимальна кількість балів – 100.

У разі настання / подовження дії **обставин непоборної сили** здобувачам вищої освіти денної форми навчання надається можливість скласти **залік дистанційно на платформі Moodle** в дистанційному курсі «Креативне мислення».

9. Схема нарахування балів

Поточний контроль та самостійна робота									Разом	Залікова робота	Сума
Т е м а 1	Т е м а 2	Т е м а 3	Т е м а 4	Т е м а 5	Т е м а б 6	Т е м а 7	Т е м а 8	Те ма 9 8	60	40	100 (min 50)
6	6	6	6	6	6	8	8	8			
(min 20)											

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка
	для дворівневої шкали оцінювання
	1-49
	незараховано
	50-69
70-89	зараховано
90-100	

10. Рекомендоване методичне забезпечення та література

Основна література

1. Боулер Дж. Розум без меж! Навчайся, зростає і живи без бар'єрів. *Vivat/* 2022. 224 с.
2. Ейкор Ш. Великий потенціал. Припиніть гонитву за успіхом і отримуйте більше щастя й гараздів. Київ : Вид. група КМ БУКС, 2019. 224 с.
3. Мікалко М. Взлом креативу. Як побачити те, що не бачать інші. Харків : Прогрес, 2019. 320 с.
4. Млодінов Л. Гнучкість. Пластичне мислення в епоху змін. Київ : Вид. група КМ-БУКС, 2019. 272 с.
5. Нельке М. Одинадцять кілерів креативності. Харків : Клуб Сімейного дозвілля, 2019. 230 с.
6. Окорський В. П., Валюх А. М. Креативний менеджмент: Підручник. Рівне: НУВГП, 2017. 343 с.
7. Основи практичної психології : підручник. / В.Г. Панок, Т.М. Титаренко, Н.В. Чепелева пер. с фр. - М.: «Когито-Центр», 2009. 215 с.
8. Посібник із креативного мислення / К. Гріффітс, М Кості / пер. з англ. У. Курганової. Х. : «Ранок» : Фабула, 2022. 288 с.
9. Розвиток пізнавальних процесів дитини / За ред. С. Максименко, В. Маценко, О. Главник. К.: Мікрос-СВС, 2003. 112 с.
10. Рослінг Г., Рослінг І., Рослінг-Рьоннлюнд А. Фактологія. 10 хибних уявлень про світ. І чому все набагато краще, ніж ми думаємо / пер. з англ. І. Ємельянова. Львів : Наш формат, 2019. 320 с.
11. Сенор Д., Сингер С. Країна стартапів. Історія ізраїльського економічного дива / пер. з англ. М. Лузіна. Київ : YakabooPublishing, 2016. 368 с.
12. Сломен С., Фернбак Ф. Ілюзія знання. Чому ми ніколи не думаємо на самоті / з англ. М. Лузіна. Київ : YakabooPublishing, 2018. 344 с.
13. Степанишин В. Стіни у моїй голові. Жити з тривожністю та депресією. Київ : Віхола, 2020. 340 с.
14. Харфорд Т. Шкереберть. Як творчий безлад може змінити життя на краще. Київ : Наш формат, 2018. 272 с. Флорида Річард. Homo creativus: Як новий клас завойовує світ / пер. з англ. Максим Яковлев. Київ : Наш формат, 2018. 432 с.
15. Hendrik, C (2014) Metacognition: An Overview, Wellington Learning and Research Centre, 22 September. [https:// learning. wellingtoncollege.org.uk/ research/ metacognition-an-overview/](https://learning.wellingtoncollege.org.uk/research/metacognition-an-overview/)
16. Lubart T. Children's creative potential: an empirical study of measurement issues / T. Lubart, C. Pastreau, A.Y. Jacque, X. Caroff // *Learning and Individual Differences*. 2010. № 20. P. 388–392.
17. Sternberg (Ed.). – Cambridge: Cambridge Univ. Press, 1988. P. 99–124.
18. Szmjdt K.J. ABC kreatywności / K.J. Szmjdt. Difin, Warszawa, 2010. S. 8–10.

Допоміжна література

1. Губенко, О. Творче мислення особистості як єдність статичного і динамічного аспектів інтелектуальної активності [Текст] / О. Губенко // *Психологія і суспільство*. 2012. № 1. С. 127–134.
2. Соціально-психологічне мислення: генеза, основні форми та перспективи розвитку [Текст] : монографія / [М. М. Слюсаревський, В. В. Жовтянська, О. В.

Суший та ін.] ; за наук. ред. М. М. Слюсаревського ; НАПН України, Ін-т соц. та політ. психології. Кропивницький : Імекс-ЛТД, 2018. 296 с.

3. Шевченко, Наталія Федорівна Креативна складова професійного мислення: практичний вимір [Текст] : науково-практичний посібник / Наталія Федорівна Шевченко, Наталя Миколаївна Кучинова. Павлоград : ІМА-прес, 2016. 110 с.
4. Kuchera, B (2018) Why the Nintendo Switch Is Selling So Well, Polygon, 31 January // <https://www.polygon.com/2018/1/4/16849672/nintendo-switch-sales-numbers-success-price-mariozelda>

11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. «Психологічний часопис» . URL: <http://www.apsijournal.com/index.php/psyjournal/about>
<http://ispp.org.ua>
2. Бібліотека українських підручників. URL: <https://pidruchniki.com/psihologiya/>
3. Державна науково-педагогічна бібліотека України ім. В. О. Сухомлинського. URL: <http://dnpb.gov.ua/ua/>
4. Електронна бібліотека НАПН України. URL: <http://lib.iitta.gov.ua/>
5. Збірник наукових праць Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України «Актуальні проблеми психології». URL: <http://www.appsychology.org.ua/index.php/ua/>
6. Науковий журнал Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України
7. Наукові видання Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України. URL: <http://inpsy.naps.gov.ua/info/273/>
8. Наукометричні фахові видання з психології НАПН України. URL: <http://inpsy.naps.gov.ua/info/272/>
9. Національна бібліотека України. імені В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
10. Сайт Інституту соціальної та політичної психології НАПН України . URL:
11. Статистична інформація [Електронний ресурс] / Державний комітет статистики України. Режим доступу : www.ukrstat.gov.ua.
12. Український психологічний сайт. URL: www.psylib.kiev.ua

12. Особливості навчання за денною формою в умовах подовження дії обставин непоборної сили (в тому числі запровадження карантинних обмежень через пандемію)

В умовах дії **обставин непоборної сили** освітній процес в університеті здійснюється відповідно до наказів/ розпоряджень ректора/ проректора або за змішаною формою навчання або повністю дистанційно в синхронному режимі.

Складання підсумкового семестрового контролю: в разі запровадження жорстких обмежень з заборонаю відвідування ЗВО студентам денної форми навчання надається можливість скласти екзамен дистанційно на платформі Moodle в дистанційному курсі «Креативне мислення».